

stor Stil, i den største Stil, som man nogen-
 finde har sanket her i Landet, er det vanske-
 ligt at sige, thi man ødelagde i den Grad af
 disse Insekter, at man ingen kunde se mere,
 og næste Aften eller Nat kom der ny Sværme
 frem. Det blev ved i 14 Dage à 3 Uger,
 tilsidst blev Sognene trætte; et Sogneraad
 havde udgivet 3000 Kr., det største Beløb,
 noget Sogneraad i Kongeriget har ndgivet.
 Det gav 5 Ore pr. Pd., der gaar 500 Olden-
 borrer paa et Pund, 100 Pund paa en
 Tøndesæk, og saaledes fik man en Tøndesæk-
 fuld sanket for 5 Kr., man gav 3000 Kr. ud
 mindst, det svarer altsaa til 600 Tøndesæk-
 fulde hver paa 100 Pd., altsaa 30 Millioner
 Oldenborrer. I lignende Stil blev der
 sanket i den øvrige Del af Valgkredsen, for
 saa vidt der var Oldenborrer, saaledes at
 der vel er ødelagt et Hundrede Millioner
 Stykker af dette Insekt. Naar nu Kon-
 cipisten af dette Lovforslag forundrer
 sig over, at der ikke er sanket i Hjør eller
 i Fjorffjor, saa siger jeg: I det Herrens
 Aar 1886 har jeg ingen Oldenborrer set, og
 vi have derovre meget disputeret om, hvor
 vidt der har været nogen. Jeg tør sætte en
 Pærs paa, at om Ministeriet havde udjat et
 Beløb af 10,000 Kr. for at faae sanket en
 halv Snes Pund, havde man ikke faaet dem;
 om man saa havde sendt en Gendarmeri-
 styrke paa 500 Mand derover, havde den
 ikke kunnet sanke en Sækkfuld paa hele Den.
 Altsaa, her foreligger en mærkvaerdig Feil-
 tagelse; man kan ikke sanke, hvor der ingen
 er, og der er ingen sanket undtagen i Flyve-
 aaret. Thi de enkelte Individier, der frem-
 komme i de andre Aar, blive øieblikkelig
 nappede af Stære og Graaspurve. Naar
 de derimod først gaa i Jorden og forplante
 sig, skal man have ondt ved at sanke dem.
 Thi ganske vist kan Regjeringen godt med en
 vis Ret sige, at der kunde have været sanket
 — nemlig Larver, men det er lettere sagt
 end gjort. Naar man sanker 100 Olden-
 borrer, har man ødelagt 10,000 af Larverne;
 men naar man ikke sanker Oldenborrerne,
 er det meget svært at finde Larverne; naar
 man tager Oldenborrerne i Morgenstunden,
 er det, som naar man ryster Pærer af et
 Træ, man kan sanke dem i Tøndevis af et
 Træ, men i Jorden skal man have ondt ved
 at finde Larverne, dem finde Fuglene bedst.
 Det er i og for sig et meget ubehageligt
 Arbejde at sanke Larverne, og derhos skal
 det ske paa en Tid, hvor det ikke er behage-
 ligt. Oldenborrerne skulle indsamles i den
 smukke Tid i Slutningen af Mai, men
 Larverne skulle sankes i det tidlige Foraar
 og i Efteraaret, naar Jorden bearbejdes.
 Enhver Tid paa Aaret kan man ikke finde

Larver, de ere vanskelige at faae fat i, og det
 er klart nok, at det er umuligt at sanke
 Jorden ren for Larver. Det er der-
 for altid bedre at sanke Oldenborrer,
 naar man kan ryste dem ned af
 Træerne. Jeg skal altsaa gjentage, at jeg
 tror, at Regjeringen tager fejl, naar den
 mener, at Interessen for at sanke Oldenborrer
 er svækket. Man kan ganske vist ikke forlange,
 at denne Interesse skal holdes vedlige, fordi
 Vedkommende, der anstrænger sig, ikke altid
 høster Udbytte derefter. Man kan sanke paa
 sin Eiendom, men Naboen sanker ikke; man
 kan sanke i en Kommune, men Nabokommunen
 sanker ikke, saa ville de Vedkommende, der
 sanke, ikke have synderligt Udbytte af deres
 Arbejde. Altsaa, jeg paastjønner Regjerin-
 gens Forslag; men naar der i Motiverne
 lægges Vægt paa, at der i de sidste Aar
 ikke har været gjort Fordring paa Statskæs-
 sen om Tilskud, da beror dette paa en Mis-
 forstaaelse. Naar der ikke har været Sværme
 af synderlig Betydning, saa er der ingen
 Grund for Sogneraadene til at sanke og til
 at forlange de Penge, som man ikke har
 Brug for. Altsaa, Lovforslagets Diemed:
 at paahyde Landet over at sanke Oldenborrer,
 tiltræder jeg aldeles, da den Private ikke kan
 gjøre det i tilstrækkelig Grad.

Der staar i § 1, at Regjeringen kan
 paahyde dette, men jeg mener, at skal Landet
 betale Kommunerne en Trediedel, Amtet en
 anden Trediedel og Statskassen den sidste
 Trediedel — navnlig naar Kommunerne
 selv skulle betale — saa er det et billigt
 Forlangende, at ikke alene Regjeringen kan,
 men at den ogsaa skal gjøre det. Naar
 Billighed foreligger, og Sogneraadene indstille,
 saa maa Regjeringen ikke have Balg imellem,
 om den vil eller ikke. Man kunde jo tænke
 sig, at et Stjøn kunde være saa vaakende, at
 de sige ja i nogle Sogne: Vi ville sanke, i
 andre ikke. Skulle Sognene bidrage der-
 til, og skulle Private finde sig i de
 Ulemper, som ere en Følge deraf — hvad
 der er billigt — saa maa private Mænd ogsaa
 gennem Sogneraadene kunne tvinge Re-
 gjeringen ved at sige, vi ville have sanket paa
 den Maade; thi ellers bliver det ene Sogne-
 raad brøstholdent lige overfor det andet,
 naar Foranstaltningen ikke bliver fulgt alle
 Vegne, hvor der efter Behoernes Mening
 findes en vis Trang dertil. Altsaa, bortset
 fra Motiveringer er jeg ikke nogen Mod-
 stander af selve Lovforslaget i sin Helhed.

Endnu skal jeg gjøre opmærksom paa et
 Par mindre Ting. Der er blandt Andet an-
 ordnet en Erstatningskommission, jeg tror i
 § 2, hvilket ogsaa kan være meget henfigts-
 mæssigt. I den Anledning er der bestemt,